

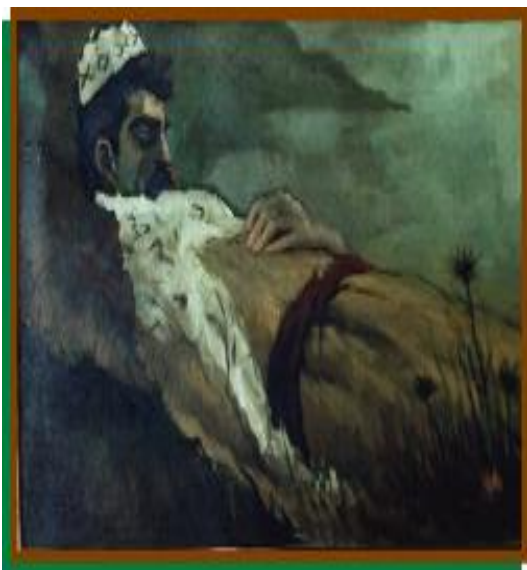
تەواۋى ھونەرمەندانى بەر لە خۆم

كارىگەربىيان لە سەرم بوو

سالى ۱۳۴۳ (۱۹۶۴) ئە شارى بۆكان ئە داىك بوو. ھەر ئە منائىبەو خويىاي وئىنە كىشانى ھەبوو و ئە زۆر بەى چالاكىە ھونەربىيەكانى ناو قوتابخانەكان بەشدارى ھەبوو، سالى ۶۲ (۱۹۸۳) دىپلۇمى وەرگرت ئە بەشى ئابوورىدا سالى ۶۴-۶۶ سەربازىي كىرد و سالى ۶۷ بۇزانكۆى ھۆنەرى تاران ئە بەشى ھونەرىدا دەرچوو بە پلەى يەكەم . سالى ۷۲-۷۳ لىسانسى وەرگرت. دواتر دەگەرپىتەو بە ۇولات و فېرگەى ھونەرى بۇ لاوان سازدەكات، ئەو ماوئىدە تاووشى تەنگ و چەئەمەى زۆر دىت، بەلام ئە پىگەياندن و فېرگەى لاواندا ھەروا بەردەوام دەبىت تا سالى ۷۸ بۇ ھوق لىسانس ئە زانكۆى ھونەرى زانستگای نازاد ئە تاران دەرچوو ئىستاش كۆتايى بە وانەكانى ھىناو و تەواو بوو ، ئە زانكۆى سلېمانى كۆئىژى ھونەر خەرىكى دەرس و تئەوئىيە . ساھايە خەرىكى كارى ھونەربىيە زىاتر ئە شازدە پىشانگای كردووتەو كە زۆربەيان تايبەتى بوون. ئە شارەكانى بۆكان، سەنە، و سەقز و بانە و تاران و ستۆكھۆلم پىشانگای بوو، بەشدارى زىاتر ئە بىست و پىنج پىشانگای ھاوبەشى كردوو، ئىستاش ئەم پىشانگايەى بە ناوى ئىكس پلاستىك ئە شارى سلېمانى كردووتەو، زىاتر ئە سەرشىوازى نوئى كار ئەكات. ئە سەر ماترىيالى نايلۇن و ئەو شتانەى فرى ئەدرىت، پرسىيارەكانى ئىمە زىاتر ئەسەر ئەم پىشانگا نوئىيەى ھونەرمەند بوو بۇ زىاتر ھەئسەنگاندنى كارەكانى ھونەرمەند بىرو بۇچوونى چەند ھونەرمەندد رۇشنىبىرىكمان ئەو بارەبەو وەرگرت كە ئە

دەيدارى: **عوەركەرىم بەرزنجى**

پىشانگاكدە نامادەبىيان ھەبوو .

✚ نایا بۇچی له کاره کانتاندا نهو جۆره ماتریالنه تان به کارهیناوه، نایا به تهنها بیسبوونی ژینگه فاکته ری سهره کی نهو کاره بووه یا خود پائنه ریکی دیکه هه یه؟.

❖ مومکینه چهن دین شتی دیکه بووبی بۆ نهو هه لویسته ی من، به لام نهو شته ی زیاتر له هه موو شتیکی شونینی له سهر من داناوه، نهوه بووه که من به دهوروو به ری خۆمه وه، به دهوروو به ری شاره که مه وه، به دهوروو به ری گونده کانه وه دهمدی که نهو موادو ماتریالانه ولاتی زور بیس کردووه، ژینگه ی زور بیس کردووه، نهو شته م دهگه رانده وه بۆ نهوه ی که خه لک لهو شته حائی نه بووه، واتا وهکو چۆن گرکه یه ک خرچه یه ک دهخوات و تویکله که ی له په نجه ره که وه فریده داته ده ری پیی وایه که نه مه ناژه لیک دیت ده یخوا، پییان وایه نه مه ش زوو له به یین ده چیّت، له ناو ده چیّت، له بهر نهوه نه وان نه یان نه زانی ده بیت زیاتر له پینج سه د سال بخایه نیّت، تا نهوه بیته وه نیو نیکوریسته م و چهرخه ی ژینگه، من رقم له ته کنه لوژیا نیه چونکه نیستا نیمه ولاتیکی نه وه نده پیشکه وتوونین که بلیین نهوه دوکه لی کارخانه کان خه ری که نیمه خه فه ده کات، نیمه ولاتیکین له بابه ت ته کنه لوژیاییه وه نه وه نده ده و نه مه ند نین تا بلیین نهوه نیدی نیسان بۆته کیچ و موره یه ک وهکو مه سه له ن شتیکی سه نه عته ی، نه وه م پیخۆشه که ولاتی نیمه ته کنه لوژیایی بی به لام ولاتی نیمه چۆن که لک لهو ته کنه لوژیاییه وهرده گریّت، نهو موادو ماتریالانه ی فریدراون من نه وانه دیسان دینه وه وهکو شتیکی باشی هونه ری وهکو ری ک و پیک کردنی ک له تابلوکاندا پیشانی خه لکی ده ده مه وه دیسان.

✚ نه کادی می بوون چی روئیک ده گیریّت له سهر کارو به ره مه ی هونه ره مه ند، به تاییه تی که نیوه که سیکی نه کادی مین؟.

❖ نه کادی می هه نگای یه که مه بۆ فیربوون، وهکوو نیمه چۆن بۆ نموونه پۆلی یه ک و دووی سه ره تایی وانه ده خوینین، ماموستا که پیمان نالی محمود توّ ده بی به نووسهر، فلان که س توّ ده بی به شاعیر، له پیشدا تاعینی ناکا، به لکو نهو له پیشدا فیری نه وه مان ده کا که نیمه چۆن بنووسین چۆن رسته یه ک درووست بکه یین فاعیل له کوئییه مه سه له ن مفعول له کوئییه فلان له کوئییه یه عنی دروسته که ی به کاربیینین، نیدی نهوه ساله های دواتر دوای نهوه که نیمه نهو شته فیربوون که سی ک ده بی به هونه ره مه ند که سی ک ده بی به هیج که سیکی تر ده بی به فلانه شت، یه عنی نه کادی می نیمه فیری نهو ری ک و پیکیه ده کات، نیمه فیری ریبازه کان ده کات، به لام نیمه ناکات به هونه ره مه ند، واتا نهوه خۆمان و له دهروونی خۆماندایه، نهو سۆزه ده بی له دهروونی توّدا بییت.

❖ بۇچى كارەكانتان شېۋەيەكى ئەندازەبىيان ھەيە، مەبەست ئە ئەندازەبىي تابلۇكانتان چىيە؟

❖ ئەۋە سكرىتتە نايگىرپمەۋە، بەلام ئەۋەى كە قەۋارەكەى ئاۋا روۋبەسەرىيە، باسى فەلسەفەى تازەيە، ئەگەر تەماشاكەن ئىدى بەشەر ئە ھالەتى خۇپانكردنەۋە ۋەكو ئەۋەنىيە ھېلى ئاسۋىي ئىدى ئەۋە نەماۋە، بەلكو ئىدى ھەموو شتى بەرەو ستوونى بوون دەروا، باسىكە ئە پۇست مۇدىرندا ھەيە، باسى جەمەيەتە، باسى جەشیمەتە، باسى زۇربوونى ئىنسانەكانە، ديارە ئىدى تۆ ناتوانى شارهكان ئىدارە بكەى، ئەبەر ئەۋە بورج دروست دەكرىت، شوقە دروست دەبىت واتا ھالەتى بۇسەرى چوونە، منىش تابلۇكانم يەك باس ئەۋە دەكات، يەك ئە قەۋارەى ئىنسانىدا ئىنسانىكى موتەكامل بە ۱۳، ۲مىتر.

❖ ئايا كارىگەرى ھونەرماندانی جىھانى و كەسانى دەۋرۋبەرتان ئەسەرە؟

❖ تەۋاۋى ھونەرماندانی بەر ئەخۇم كارىگەرىبىيان ئەسەرم بوۋە، ھارەى ئەۋ فرۇكەيە ۋادەروا، جريۋى ئەۋ مەلەى ۋا دەجریۋىنى، تەئەبەكانم، شەۋى كە خەۋنى دەبىنم، چاۋ ئە تەئەفرىۋن دەكەم تەۋاۋى ئەۋ شتانەى ۋا ئە دەۋرو بەرمدان ھەموو كارىگەرىبىيان ھەيە، جۇزىف بۇيس ھونەرماندىكى گەۋرەبوۋە، دادايستەكان، مارسىل دۇشامبو، ئەۋانە شوئىيان ئە سەرمان بوۋە، ئەۋانە كارىگەرىبىيان ئە سەرم بوۋە، ھەرچەندە من كارەكانم ئە قۇناخى كانسىپىتدان، ئەۋانەش لايەكن كە دۋاى جۇيس بۇيس ۋەھەرۋەھا بىسلا مینی مال كردن خولاسەكردن و سادەكردنەۋە، كانسىپىت يا ھونەرى چەمكى، ۋە ئەنىستەلايت واتا دامەزراندنى ماترىئالەكان ئە خودى سالۇنەكە بۇ ئەۋەى كە بىنەر دىت بىنەرەكانىش بىن بەبەشېك ئە كارەكەى من.

ھىۋا دۆمان

شېۋەكار

بەنىسبەت كارەكانى كاك نامۇ من ھىندە بىنىنى خۇم بۇى ھەيە، ئەبەر ئەۋەى نزيكە ئە كارەكانى خۇم، ھىندەى ماترىيال بوونى ماترىيال و جوانىەكانى ماترىيال ئە دىدى ھونەرۋەۋە روانگەيەكى ترى ھەيە بەۋەى كە گشت خەك ئەۋ ماترىيالەى كە بەكارى دەھىنىت فەترەيەك بۇ جوانىەكان لای دەھىنىتەۋە، ئە دۋاى ماۋەيەك فرى دەدرى و دەكرىتتە زىل خانەۋە، بەلام ئىرەۋە چاۋى شېۋەكارى يا ھونەرماندى ئەۋەيە كە ئە دىيايەكى جوانىەۋە، دىيايەكى ئىستاتىكاۋە جارىكى كە ئەۋ مادە فرىدراۋانە دەخاتەۋە بەردەمى ئەۋ بىنەرەى كە خۇى بەكارى ھىناۋە بەلام بەشېۋازىكى تر، واتا بوونە ئەساسىەكەى

خۇي ماتريالەكەي خۇي دەگۆرئيت، بۇ نەموونە ئىستا ئەوانەيە ئەم پيشانگايەدا كە دەيىنن كۆمەئىك ئەشاي تىايە كۆمەئىك شكلى تىايە ئەم شكلا ئە رۇژانە ھەموو چىن و تويژەكان بەكارى دىنن، بەلام ئەم بەشپوھىەك بەكارى دىنى جاريكى كە دىتەو ھەگۆرانكارى ئەم بوونى ماتريالا دەكا بە شپووزىكى تر دەرى دەپرى، ئەم چەقۇيەي كە بەكارى ھىناو ھەسەر رووبەرى تەختەيەك چەسپى كردوو، لاي خەلك بەدوو شپو بەكار دەھىنرى، يا بۇ كوشتنە، يا بۇ پىداويستى رۇژانەيە، بەلام ئىرەو دىتەو ئەگەل ئاوينەيەكى شكاوا بەتوى پيشان دەداتەو، كەواتە ئىرە دىبايىنى تۇچپىە بۇ ئەم چەقۇيە كە جاريكى تر دەكەويتەو بەردەست تۇ، ياخود تۇمروفيكى پى ئەناو دەبەي، واتا كۆمەئى شتى تر.

سەرنجى من ھەكوو بوونى رەخنە پيشانگاكە قەرەباغخە واتا ئەرووى دانانى شكلاكانەو، ئەوانەيە ئەم بىنەرى كە زياتر بىنەرى ھونەرىيە تەئەمولى كەم بى تەئەمول كەم كا چونكە بۇشايى ئە بەيىنانا زۇر كەمە ئەبوو كاك نامۇ پەيرەوى ئەو ھەي بگردايە گەورەيى ئەم گەئەرىيە چەندە ھىندە ئەوھاتى دابنايە، ئەك بەو ھەرى بەرھەمىكى درووست كوردبىت بىت پەخشى بكات دواي ئەم ناوہراستى گەئەرىيەكەي بەكارىكى تر دابەش كردوو، ئەوانەيە ئەم كارانە پىويستى بەوھبىت دووركەويتەو ئىي بۇ ئەم گۆشەنىگاي تۇ بىينن.

ئەبەر ئەم ھەگۆرانەكان يەك ئەدواي يەكەو بەسورەتە، واتا ئەم دىبايىنەي ئىستا كاك نامۇ كردوويەتى كارىكە ئە دىناي مۇدیرنە تىدەپەرى، دەچىتە پۇست مۇدیرنەو باس ئە جاريكىتر گەرانەو ھەم ماتريالەكانە، نايەتەو بەم ئىجساسە جوانەي كە داڭىنىشى دانىشتوو ئەوھەيەكى جۇرنىكاي كردوو، يا رافايل دىت جاريكى تر قەدىست بۇ دروست دەكا، بەم روئىبايىنە ئىستاتىكا وردە ناسكىەوھەنا، يەتەو جاريكىتر بەكارىكى بلىين ئەوانەيە بىينىكى سەرىعەو سورەتەو، چونكە بۇ ئەگەرىتەو بۇ ئەمە، دىناي پۇستەرىيە، دىناي پۇستەرىيە بۇ ئەم ھەي كە تۇبتوانى شتەكان بە سەرىع بگەيەنيت بەخەلك.

وريا بوداغى

خويندكارى كۆليژى ھونەرە جوانەكانى زانكۆي صلاحدين

بەنسىبەت كارەكانى مامۇستا نامۇو ديارە ھەكوو چ ئە بوارى پراكتيك ھە ناوەرۇك يەكىكە ئەم ھەوئە جدييانەي كە ئە بوارى ھونەرى مينيما ل نارت و كانسىب نارت دراوہ ئە كوردستان، دوو شپووزى سەرەكى زائە بەسەر كارەكاندا مينيما ل نارت و كانسىب ۴ نارت ئە ھەردوو كيانا ئەم ھالەتى ئەبستراكت بوونى بابەتەكان زائە واتا بابەت زۇر زوو ھەبەئاسانى و بەسانايى خۇي بەدەستەو نادات زەھمەتتەكى زۇرى دەوى بۇ ئەم ھەي كە دەرتەنگى ئەم بەھەمە بتوانى ئەم پىرۇسەي پەيوەندى كرتن بەشپوھىەكى باش بەشپوھىەكى كامل بەئەنجام بگەيەنيت، خويندەنەو تايىتە دەويت،

لیکۆئینهوهی تاییهتی دهویتی لهسهه کارهکان وهکو ماتریال له کۆمهڵیک ماتریالی تازه وهکو نایلون و پلاستیک و عهلاگه و ئهوشته بهکاربراونه ئهوانه که بهکار دهبرین و مهسرهف دهکړین و بایهخیکیان نامینیت له کۆمهڵگاو فریډهدرینه سهه شهقام و کۆلان و زیلخانهکان، که ئکی وهگرتهوه.

ئهمهیان بایهخ بهخشینهوهیهکی دووبارهیه بهو کههسهانهی بیبایهخ دهبن له کۆمهڵگادا نیشیان پیدهکړی و فریډهدرین وه نیستاتیکیهکی تر وهردهکړی واتا جوړیکی تر هونهرمهاند لیرهدا تعامولی له گهله ئهوه کههسهانه کردوو و دیاره خو له گهله ئهوه کههسهانه تعامولیکه خوشی ههبووه که بهکاری هیناوه بو بهرهههکهی مهسهلهیهکی تر که بۆمن زور گرنکه لیرهشدا لهو مینمال نارت و کانسب ٤ نارت بهتاییهت که

سالانیکه من له گهله مامۆستا نامۆ شارهزای کارهکهی ههه ئهوه بهردهوامیه له گهله ئهوه حالته نیکی پرسیونیزمانیه له کارهکانیدا بو وینه تو لیره دهبنیت بوکهلهوه ئهوانه بهسهقهتی دانراوه واتا ژیانیکی نانسایی ژیانیکی غهیره نۆرمان، نا نۆرمان پیشاندراوه تهبعیه ئهههش دهورو بهره ئهوه فهزایه که مامۆستا نیشی تیدادهکا وهکو کوردستان بهگشتی وهخوی وهکو کهسیکی کورد له ژیر کاریگهه کۆمهڵیک گرفت و تراژیدی وه کۆمهڵیک شتی تر که دۆخیکی ناله بارو نانسایی، نانساییه بو که سایه تیهکی لهه شیوهیه وهکو مامۆستا رهنگی داوه تهوه له بهرهههکانیدا به شیوهیهکی گشتی من له گهله ئهوه دام که له سهههتای پرۆژه کهوه تهقریبهن ناشانبووم بهکارهکان بهلام بۆمن ههردهم تازهگی ههیه، ههردهم بو من پرسیار سازدهکات به شیوهیهکی گشتی دهستخوشی لیدهکهه.

زیرهک میره

هونهرمهاند

سهههتا من دهستخوشیهکی یهکجار زور له هونهرمهاند نامۆ دهکهه بهراستی نهوهی که من لهه نمایشهیا بینیم یالینی حالی بووم نهوهیه که پهیامیکی زور جوان یا مهستییهکی زور جوان بو تهواوی ئینسانهکان تهواوی مرۆقهکان نهویش نهوهیه با ههموومان ناگامان له ژینگه بیته، ههموومان ژینگه بیاریزین بو نهوهی ژیانیکی تهندروست و چاویکی تهندرووستمان هه بیته.

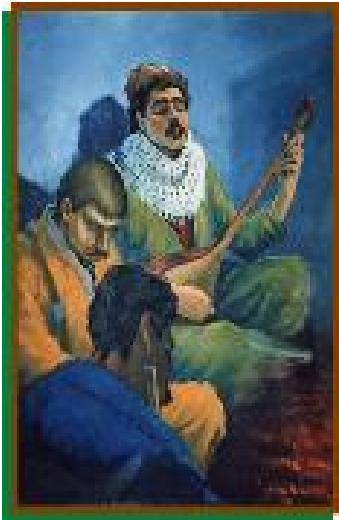

نيساميل نيساميل زاده

نووسه رو وه رگير

له نزیکه وه له گه ل خودی کاره کانی پیشووی ناشنايه تيم هه يه جياوازييه کی زور بهرچاو ده بينم له گه ل زوربهی کاره هونه ريبه کانی که تا نیستا نیمه دیتومانه چ له روزه لاتی کوردستان وه چ له باشوری کوردستان سهرنج بهو موجه ره دبوونه بهو ته نیابوونه فیکریبه ده کین که توانیویه تی تاراده یه کی زور به تاک وه ک فکریکی سهر به خو بناسینییت، رۆچوون به ناو فکهره کاندای که کاک نامۆ تا نیستا له کاره کانییدا نیشانی داوه ناچیتته نیو نهو قوناغه گشتیهی که هونه ر وه ک هه لگری په یام وه ک هه لگری نهو په یامه جه ماوه ريبه که بیهوی ره به ريبه تیکی رزگاری ده ری هه بیته که به داخه وه نیمه له زور شویندا ده بینن ناستی هونه ر مه ن تاراده یه ک دیننه خواری که پیی ده گوتریت مه به ستت له م کاره چیه واتا هیئانه خواری ناستی کاری هونه ری بو راده یه ک که هه مووکه س تی بگا، نیمه ده بینن کاتیکی سهرنجی تابلویه کی هونه ری ده دهین که هه رچه ند بلین تیکه لاییکه له کاری نه نیسته یشن وه تیکه لاییکه له نیکسپریسیونیوزم نه م شیوازه کارانه قودره تی لیکدانه وهو شروقه به بینهر به به رده نگی خو دی ددها، ده توانیت به یه ک له هه رکام له به ره مه هه هونه ريبه کاندای بوخوی دیدیک وه دنیا یه کی تازه ی تییدا بدوزیتته وه تو نه گهر له کاره کانی رابردوودا سهرنجت ددها ته نیاو ته نیا کوییه ک یان جوړیک خویندنه وه یه کی ساده ی ده وروبه ری خود بوو به لام نیستا نیمه به وکارانه ده بینن که خودی کاره کانی توانیویه تی خویندنه وه یه کی تازه تر خویندنه وه یه کمان پییدا که له هه ر تییرامانیکی له هه ر دیتنی کاره کاندای دنیا یه کی نویتز بدوزیه وه من پیم وایه له نمونه ی هه ره به رجه سته ی خودی کاره کانی ده توانیت نامازه بهو ته نیابوونه وه ی خودی هونه ر مه ندیش بکا وه هونه ر مه ند وه ک تاکیک نه ک وه ک خودی شه خسی ماموستا محمد روسته م زاده وه ک تاکیک که تاکی کومه لگای نیمه هه همیشه ته نیابووه دیاره له رواه تدا تیکه لای کومه لگایه به لام هه رکام له تاکه کانی نیمه ش به خویندنه وه ی تابلوکان ده بینن نامازه یه که به وه ته نیابوونه ی که هیچ چه شنه متمانه یه ک هیچ چه شنه

بىنچىنەى لە خویدا ئە كۆمەنگاى خویدا نادۇزىتەو، ئەمەيش ديارە بەكارىگەرى دەوربەرى خۇى بەكارىگەرى
 سىياسەتتىى بەكارىگەرى ئابورىيەتى بەكارىگەرى دەگەرپتەو سەر خودى ئەو نەتەو وەبەى كە ئىستا بۇى
 پىناسە نەكراو وەبەى ئەوانە دەتوانىت بەشىكى بچوك بىت ئە كارىگەرى تاك نەمۇنە ھەرە بەرچاوەكەش
 ئە ھەستىكى ھونەر مەندە بەدیدیكى زۇر قولىت بەدیدیكى زۇر تازەتر ئە كارەكانىدا رەنگ دەداتەو، نەمۇنە
 ھەرە بەرچاوەكانى كاك نامۇش ئەو تەنبايىبەى مرۇقى كوردە كە دەتوانىت رەخنەبىت ئەو كۆمەنگاىبەى كە
 بەناو كۆمەنگاىبەى ئەو سىياسەتەى كە بەناو سىياسەتە، ئە بەشىك ئە تابلۇكانىدا تورەبوون دەبىنى، ئە
 سەرجم كارەكانى تۇ دەبىنى ھىل دابرا واتا ئەت بوونى تىدايە مەن پىم وایە ئەم دەتوانىت لایەنى ھەرە
 بەرچاوى ئەم كارانە بىت كە مرۇقى كورد بەتەواوى مانا دەتوانىت نىشانىدا تۇ ئەگەر سەرچ دەدەپت ئە
 بارى كلتورىشەو ئە بارى ئەخلاقى كۆمەلایەتیشەو ھەر ھەستى پىدەكەپت ئە بارى كلتورى تاكەو تۇ
 سەرچ دەى ئە ھەرە سادەكەى نىمە برۋانىن كۆردنەو ئە ماترىلانەبەى كە بۇ مەن و تۇ بەكارناىبە مەن و
 تۇبەكى ناساى كە پىمان وایە بەكەك نایەت پىمان وایە تازە بەكارھىنانى تەواو بوو تەمەنى تەواو بوو
 بەلام ئە كارە ھونەرىبەكانى ئەم پىشانگاىبە ئىكس پلاستىك رۇحى تازەترى تىدايە نىتر ئە دواىدا كە
 دەچىتە ناو تەعبىرەكانىبەو مەن رەگەزىكى بەرچاوى تر ئە كارەكاندا دەبىنم گەرەنەو بۇ ئوستورەى كوردە
 نەمۇنە ئە زۇربەى كارەكاندا ھەست بەو ئوستورەى كوردە دەكرى وەك خۇر بەو ماناىبەى كە ئە كوردا رەنگ
 دانەوەى بوو مەن لایەنى پۇزەتەى كارەكان بەم شىوہە كۆتایى بەقسەكانم دىنم لىك نەزىك كوردى
 رۇحىبەتى كورد وە تىكەل بە شىوازە نوپكانى جىھانى مەن پىم وایە گەورەترىن سەرکەوتنى ئەم پىشانگاىبەدا
 ھەبوو واتا دەركىكى تەواو مانا ئە بۇچوون و بىرۆكەى جىھانى وە ئە كەنار ئەوودا كورداندنىتى كە دەبىنم
 ئە ھەركام ئە كارەكاندا رەگەزىكى كوردى تىدادەدۇزىبەو.

*ھەندىك ئەم كارە ھونەرىبانەو زۇرىك ئە زانىارىبەكانم ئەسەر ژيانى ھونەر مەندە ئە مانپەرى
 www.rojhalat.de وەرگرتوو، تەنھا سى كارىيان ئە پىشانگا نوپبەكەدا نەمەش كراون ئەوانەش ئە
 بىروو بۇچوونى ئەو بەرپزانەدا كە ئەسەر پىشانگا كە داوان ئامازەيان بۇ كراو، واتا بووكە ئەكان و چەقۇو
 ناوینەكەو دەستەكان كە بەرەو خۇر بەرز بوونەتەو..

ھىچ رۇژنامەو گۇشارو چا پەمەنىبەك بۇى نىبە بەبى پرس بلاوى بكا تەو